

Napuja vai herkkuhyytelöä

Koiran ja kissan ruokinta on nykyään niin helppoa. Paikallisesta ruokakaupasta sen kun nappaa ostoskoriin pari kiloa Mustin Unelmaa tai Mirrin Murkinaa ja sen jakelee ruokakippoon sellaisenaan. Valmistaja lupaa, että lemmikki on iloinen, karva kiiltää ja massu voi hyvin.

Perheemme sukulaistäti muistelee sadan vuoden takaista metsästyskoirien muonitusta. Syystalvesta oli kokonainen hevosen ruho varattu ajokoirien rehuksi lumihankeen, ja siitä perheenemäntä kävi kirveellä nakuttamassa koiranruokaan tarvittavan annoksen. Arvatenkin puuroa keiteltiin kotoisista eväistä. Epäsuorasti voi päätellä, että talvet todellakin ovat muuttuneet lauhemmiksi. Eipä ainakaan Etelä-Suomessa liha säily ilman pakastinta.

Ei ehkä niinkään yllättävää, että elintasosairaudet vaivaavat lemmikkejä nykyään. Liikalihavuus on erittäin yleinen koiran tai kissan vaiva, josta poikii joukko seurannaissairauksia. Sama juttu muuten kaneilla, marsuilla ja pikkunakertajilla. Koirilla usein liikkumisvaikeudet ja eriasteinen nivelrikko vaivaavat vanhemmalla iällä liikapainon seurauksena, kissoilla sen sijaan diabetes on yleistynyt.

Myös ihotulehdukset, hilseily ja hampaiden ja suun sairaudet liittyvät ruokintaan ainakin osittain.

Monesti näistä asioista kysellään eläinlääkäriltäkin, sen lisäksi että netin syövereistä tietoa löytyy joka kantilta. Kasvattaja AA suosittelee tiettyä tuotemerkkiä poseeraten kauniiden koirien ja upeiden pokaalien kanssa. Barf-ruokinta joka perustuu lihaisiin luihin ja vihannesseoksiin on myös hyvin edustettuna netin maailmassa, ja sillä on omat todistajansa ja kannattajansa. Vähemmälle huomiolle on jäänyt ns. kotiruoka siinä mielessä, että ei syötetä Saarioisten maksalaatikkoa vaan tehdään koiralle tai kissalle alusta asti ihan itse ruoka, ja tällöin yleensä tehdään iso kertaerä isossa padassa tai vuoassa ja pakastetaan päiväannoksia viikon-parin tarve.

Netissä joku kyseli Yrjölän puuron reseptiä, ja sai vastaansa epämääräisiä arveluja. Koskapa 80-luvulla oppini saaneena tämänkin muistan ja tiedän, tässöpä yksinoikeudella nurmelaisille leipurimestari ja koirankasvattaja J.A.U. Yrjölän kehittämä kotipuuron resepti. Lähteenä Rottweiler-lehti muutaman vuosikymmenen takaa:

”Uunipuuro (Yrjölän puuro)

1 dl luonnonriisiä

1 dl ohrasuurimoita, kokonaisia

1 dl tattarisuurimoita, kokonaisia

1 dl hirssisuurimoita, kokonaisia

2 tl merisuolaa

2 l vettä

Ainekset laitetaan uunivuokaan ja kypsennetään 175-200-asteisessa uunissa noin kahden tunnin ajan. Puuron voi jättää hautumaan uunin jälkilämpöön.

Ennen kuin puuro kypsennetään uunissa, viljan annetaan seistä vedessä noin 4-8 tuntia. Tämä vähentää viljatuotteiden sisältämän fytiinihapon kalsiumia ja muita kivennäisiä sitovaa vaikutusta.

Puuroon voi kypsennyksen loppuvaiheessa lisätä vihannesraasteita, kuten porkkanaa tai lanttua. Silloin tällöin voi pienemmän puuroannoksen valmistaa koiralle maksalaatikoksi lisäämällä kypsennyksen loppuvaiheessa hiukan jauhettua maksaa. Jollei tattaria tai hirssiä aina ole kotona, ne voi korvata luonnonriisillä tai ohralla.

Koiralle syötettävä liha on parasta kypsentää erikseen tai tarjota raakana. Lihaa ei pidä koskaan liikaa kypsentää, kevyt kiehaus riittää.”

Erikseen annettiin ohje ns. Paatsaman kalkkiseoksen ja kalanmaksaöljyn annosteluun, puuroliharuoka siis vaatii lisättyä kalsiumia ja ADE-vitamiineja varsinkin kasvaville, kantaville ja imettäville koirille. Koirankalkkiseosta ei ole vuosiin saanut valmiina ja apteekissa sekoitettuna se nousee hintoihinsa. Siinä oli liitujauhoa, luujauhoa ja maitokalkkia kolmasosa kutakin laatua, nykyään se on korvattava apteekista saatavilla tableteilla tai rakeilla, joita on monen merkkistä.

Ruokinta on niin laaja aihe, että täytyy jatkaa seuraavassa numerossa! Kissojen herkkukiusauksen kotiruokareseptin muistan kaivaa silloin. Hau ja kurnau!

Sirkka Pyhälä